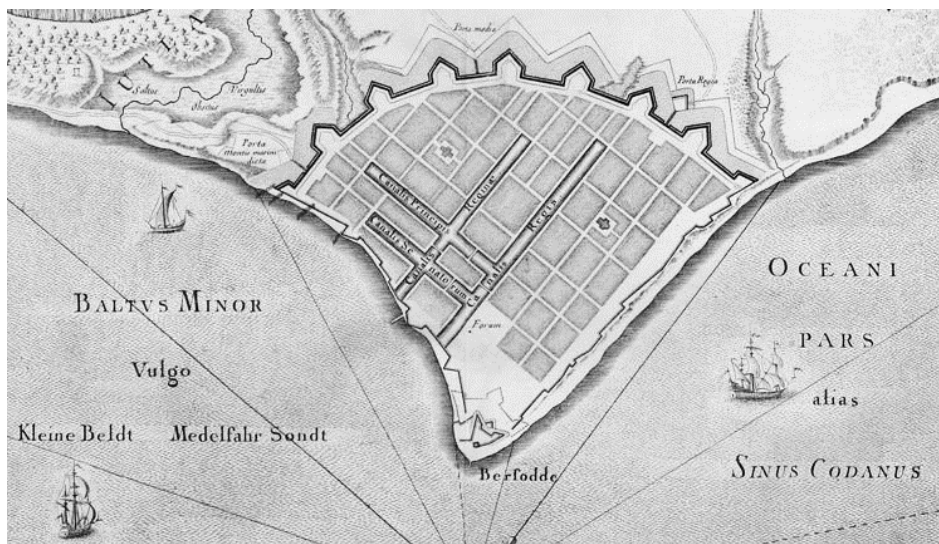


Religioner og gravpladser i Fredericia

Før 1650 var der ingenting, der hvor Fredericia ligger i dag. Der var kun sump og vildnis, og der boede ingen mennesker. Området hed Bersodde.

Frederik den 3. ville gerne have en stærk *fæstning*, så han kunne beskytte Danmark mod fjender. Han besluttede derfor, at der skulle bygges en stor vold ved Bersodde. Bag ved volden skulle der ligge en helt ny by. Den skulle hedde Frederiksodde. Byen og volden blev bygget fra 1650-1657. Først i 1664 kom byen til at hedde Fredericia.



Frederiksodde 1657

Det var svært at få folk til at flytte ind i Frederiksodde. Frederik den 3. og de senere konger lavede derfor flere regler og love for at få byen til at vokse. En af de nye regler var, at folk i Frederiksodde fik lov til at have en anden religion end kongen – de fik *religionsfrihed*. Det var ellers meget forbudt i Danmark dengang. Kongen var *kristen*, og det skulle alle folk i Danmark også være.

Katolikker og protestanter

Man kunne være kristen på flere måder, og to af de største kristne grupper i Europa hed *protestanter* og *katolikker*. Kongen var protestant, og det var derfor forbudt at være katolik i Danmark.

I dag kan det virke ligegyldigt, hvordan man er kristen, men dengang var det vigtigt.

Da Frederiksodde blev bygget, var der lige sluttet en lang og blodig krig mellem protestanter og katolikker. Den varede fra 1618-1648 og hedder derfor *30-årskrigen*.



Ikke for alle

Religionsfriheden gjaldt ikke for alle. Det var kun *jøder* og andre typer kristne, der fik lov til at flytte til Fredericia. De fik lov til at bygge bedehuse/kirker og lave gravpladser eller kirkegårde. Det var dog stadig det "bedste" at være protestant. De andre religioner måtte derfor ikke:

- Ringe med klokker før gudstjenester
- *Missionere* – Forsøge at få andre til at skifte religion

Tre forskellige grupper

Der kom mennesker med tre forskellige slags tro til Fredericia: *Jøder, katolikker og de reformerte*.

Jøderne byggede en *synagoge* (et bedehus) i Riddergade, og lagde en gravplads ved Vester Voldgade. Synagogen er væk i dag, men gravpladsen kan man stadig besøge.



Til venstre: Den jødiske synagoge kort før den blev revet ned i 1914.

Til højre: Den jødiske gravplads, 2018.

Katolikkerne byggede Sankt Knuds kirke og skole i Sjællandsgade. De findes i dag, men kirkegården er væk.



Sankt Knuds Kirke, ca. 1880.



De reformerte var en anden form for kristne end katolikker og protestanter. Mange af dem boede i Frankrig. Her blev de forfulgt, og de var derfor flygtet til Tyskland. De var dygtige til at handle og dyrke tobak. Derfor inviterede kongen dem til Fredericia, så de kunne hjælpe byen med at vokse.



Den reformerte kirke, ca. 1920.

De reformerte byggede en kirke og en skole i Dronningensgade. Kirken og kirkegården er der stadig, men skolen er i dag i stedet blevet til Fredericia Friskole.

De protestantiske kirker

Allerede i 1600-tallet blev der bygget to protestantiske kirker inden for voldene. De hedder Sankt Michaelis Kirke og Trinitatis Kirke.

Michaelis blev mest brugt af byens soldater, og Trinitatis mest af byens borgere. Begge kirker og deres kirkegårde findes stadig i dag. Siden er der bygget flere kirker uden for Fredericias volde.



Til venstre: Trinitatis Kirke, ca. 1900.

Til højre: Sankt Michaelis Kirke, ca. 1920.



Opgaver

- 1) Hvad hedder Frederiksodde i dag?
- 2) Hvilken tro var den vigtigste i Danmark i 1600-tallet?
- 3) Hvilke to kristne grupper kæmpede i 30-års-krigen?
- 4) Hvilken form for kristendom troede kongen på?
- 5) Hvad betyder religionsfrihed?
- 6) Hvad måtte de andre religioner i Frederiksodde ikke?
- 7) Hvad hedder det sted, hvor jøderne beder og holder gudstjenester?
- 8) Hvor mange kirker eller bedehus var der inden for voldene?
- 9) Hvilke af kirkerne var kristne?
- 10) Hvor mange af bedehusene findes i dag?



Fredericia 1768

A: Trinitatis Kirke

C: Den reformerte kirke

F: Sankt Michaelis Kirke

